
HVORDAN KAN VI FORBYGGE RADIKALISERING OG BANDEINVOLVERING PÆDAGOGISK?

HVORDAN KAN VI FORBYGGE RADIKALISERING OG BANDEINVOLVERING PÆDAGOGISK?

-
- Hvordan kan læreres, pædagogers og andres arbejde være med til at forebygge udenforskab, afmagt, vrede og opposition?
  - Hvordan forebygger man radikalisering uden at stigmatisere børn og unge mennesker, boligområder eller lokalmiljøer?

Forebyggelsens præmis – svært at vide på forhånd, hvad der forebygges i en fremtid:

- Derfor anbefales implicit pædagogik (Nissen 2000) i forebyggelse af udenforskab, afmagt, vrede og opposition
- Gennem ‘fælles tredje’-aktiviteter skabe tilhørsforhold, hvor unge føler sig velkomne og anerkendt, hvor deres ressourcer kan få substans i samarbejdet med andre – omkring engagement i noget fælles.

MIN FORSKNING I BANDEINVOLVERING, RADIKALISERING OG PÆDAGOGISK INTERVENTION

”Cross-over” bevægelser; veje ind og ud af kriminelle, ekstreme, radikale, bande- og rocker-miljøer (Christensen & Mørck 2017)

Etnografisk tilgang – at forholde sig ydmygt og selvkritisk, søge efter åbninger og ‘Just in time’ intervention (Mørck & Christensen 2017)

Bande-exit (det etablerede og de alternative former) (Mørck & Hansen 2015, Mørck 2016a)

Grænsefællesskaber:

Det københavnske gadeplansarbejdermiljø 1998-2006 (Mørck 2006)

Grundvigs bande- og radikaliseringsseminarer 2009- (Mørck 2016b),

Lokale partnerskaber med produktionsskoleunge (Mørck & Munkholm 2016)

Livsførelseslisten (exit, forebyggelse, ssp, folkeskolen) Mørck & Celosse-Andersen (2016)

'PÆDAGOGISK' – FORSTÅS HER MEGET BREDT

Kollektive og individuelle processer, som del af positiv interpellation gennem (grænse)fællesskaber (Nissen 2004; Mørck et al 2011, Tyberg et al 2015, Mørck & Munkholm 2016)

Som del af komplekse interpellationsprocesser – påkalde 'hey du' – de kan lade sig og blive interpellere positivt og negativt, og dobbelt 'både og' i en proces, ignorere det,

Svært på forhånd at vide, hvad der får hvilken betydning og bevæger i hvilken retning

Som implicit pædagogik (Nissen 2000)

Som eksplisite, reflekterede, skriftliggjorte pædagogisk understøttede forløb mellem bl.a. mentor-mentee (Livsførelseslisten)

VI – DE PÆDAGOGISKE INTERVENTIONER – ER IKKE KUN ‘DE GODE’

Ofte tror vi at systemer/pædagogiske interventioner entydig er ‘de gode’, der kun gør godt, og kun bevæger brugere i positiv retning

Og at ‘de andre’ fx gadens fællesskaber udelukkende bevæger i ‘dårlig retning’

Vores ”Cross-over”-forskning (Christensen & Mørck 2017) viser – at hvad der er med til at bevægelse ind i, på tværs og ud af miljøer, herunder systemets betydninger er langt mere kompleks.

Som pædagogiske og offentlige systemer kan vi også være med til at skubbe og bevæge unge mennesker ud i problemer, hvor vi (re)producerer vrede og udenforskab (jf Gilliam, Rabøl Hansen)

POSITIV INTERPELLATION SOM DEL AF GRÆNSEFÆLLESSKABER

Lokale partnerskaber – Den Økologiske Produktionsskole, Rådmandsgade skole, Nørrebro United

Produktionsskole-unge står for bevægelsesfag –for 4.klasses elever på Rådmandsgadeskole

Unge fx Anas, fra Lundtoftegade, fra konflikter i skolen, til ny rolle i ny skole, klasse kammeraterne spiller i Nørrebro United, til at være en af de stabile og erfarne – der står for at organisere bevægelsesfag på fjerde klasser-elever på Rådmandsgadeskole

Zig-zag – processer i retning af at blive pædagogisk – og realisere interessen i at uddanne sig og arbejde pædagogisk med børn

(Mørck & Munkholm 2016)

POSITIV INTERPELLATION I LIVSBANEN

Livsbanen i studierne i udsatte boligområder i København, Livsbanen på folkeskoler, Livsbanen som ferieaktiviteter.

"Kaka" foreslår, at de sammen skal lave en Livsbanerap:

"[...] en ide, som så bliver grebet af os der er her [...] vi synes det er fedt og selvfølgelig er Khaled fra Gaza og Yasser fra Syrien på, fordi de er nede i studiet og synes det er super fint, Hamza synes det vildt spændende, fordi han er også en rap-elev, og så går projektet i gang [...]"(Pelle – i Andersen & Nielsen, 2014:51).

"Kaka" bidrager med idéen, som anses for at være et vigtigt bidrag i Livsbanen, en ide som Kaka også får "kredit" for.

Tyrese fortæller, hvordan han blev inspireret af "Kakas scratch" og efterfølgende selv gik i gang med at skrive tekst til nummeret. Kaka anerkendes og genkendes gennem sin deltagelse og med sin idé til Livsbanerappen som en del af rapfællesskabet.

Kakas deltagelse, idé og opbakning hertil kan ses som en positiv interpellation, hvor både Kaka, konsulenterne og de andre unge kollektivt er med til at overskride den marginale position, som Kaka til tider deltager fra.

(Tybjerg, Elkjær, Stenberg Andersen, Sander Nielsen, Mørck, L. L. 2015: Hiphopkulturen – et fællesskabende og frigørende mulighedsrum)

FOREBYGGELSE ANBEFALINGER (CROSS-OVER-RAPPORTEN)

Mere ydmyg og selvkritisk forståelse

Større tillid til systemet skabes gennem selvkritisk forholden sig til dilemmaer

Mere praksisforanket forskning i hvordan vi kan blive bedre til at identificere åbninger, og intervenere 'just in time'.

Pas på kategorisering:

Mere implicit pædagogik

Ikke kalde det / kategorisere interventionen at forebygge radikaliserings, at forebygge bandeinvolvering (ala ' ham der bliver bandemedlem, rocker, eller ekstremist, hvis vi ikke griber ind' -> anbefales i stedet ydmyg, etnografisk tilgang – og LFL

REFERENCER

Christensen, T. W. & Mørck, L. L. (2017). Bevægelser i og på tværs af ekstreme grupper og bande- og rockermiljøet. En kritisk undersøgelse og diskussion af "Cross-over". Aarhus universitet.

Mørck, L. L. & Christensen, T. W. (2017). *Cross-over. Bevægelser på tværs af ekstreme grupper, bande- og rockermiljøet*. Aarhus Universitet.

Lave, J. (1999). Læring, mesterlære, social praksis. Nielsen, K. & Kvale, S. (red.). Mesterlære. Læring som social praksis. Hans Reitzels Forlag.

Hansen, H. R. (2011). Lærerliv og mobning. Ph.d.-afhandling DPU, Aarhus Universitet.

Mørck, L. L. (2006). Grænsefællesskaber - Læring og overskridelse af marginalisering. Roskilde: Roskilde Universitetsforlag.

Mørck, L. L. & Hansen, P. (2015). Fra Rocker til akademiker. Psyke & Logos, 2015, 36, 266-297

Mørck, L. L. (2016). Alternativer til bandeexit. Jensen, N.J. & Dorf, H. (red.). *Studier i pædagogisk sociologi*. (s. 323-352). Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.

Mørck, L. L. (2016). Inkluderende grænsefællesskaber - Bandeinvolvering og bandekonflikter. Bjørn Hamre & Vibe Larsen. (red.). *Det tværprofessionelle som udfordring – at samarbejde om udsathed og inklusion*. Frydenlund Academics. S. 199-217

Mørck, L. L. & Celosse-Andersen, C. M. (2016, in press). Livsførelseslisten. Omfattende identitetsforandring efter bande/rocker-involvering. Nordiske udkast.

Mørck, L. L. & Munkholm, M. (2016). *Social praksisteoretiske analyser af unge i partnerskaber*. SPUK

Nissen, M. (2004): "Communities og interPELLerende fællesskaber" i Berliner, P (red.): *Community Psykologi*. København: Frydenlund Grafisk: 95-122.

Nissen, M. (2000). Projekt Gadebørn. Et forsøg med dialogisk, bevægelig og lokalkulturel socialpædagogik med de mest udsatte unge. Frederikshavn: Dafolo Forlag.

Tybjerg, G. Elkjær, L., Stenberg Andersen, M., Sander Nielsen, T., Mørck, L. L. (2015). Hiphopkulturen – et fællesskabende og frigørende mulighedsrum Social Kritik. 80-93.

AARHUS
UNIVERSITET